

Julhälsning

Vi har ett mycket intensivt år bakom oss. Arbetet med den fria bildningens utvecklingsprogram (KEHO) har tagit en hel del av vår energi men ändå har projektverksamheten både inom FAMI och Bildningsforum aldrig varit så livlig som i år. Jag vill tacka er alla som aktivt stött detta arbete: FAMIs och Bildningsforums styrelser, FAMIs utvecklingsutskott, alla som har deltagit och hjälpt vid förverkligandet av seminarier och fortbildningar och annan projektverksamhet. Och tack till alla er som kontaktat oss här på kansliet med initiativ och som har gett oss feedback på det vi gör!

Det som aldrig upphör att förvåna mig är att trots att verksamhetsförutsättningarna är krävande så lyckas ni där ute på fältet med en massa kvalitativt nyskapande arbete, både inom och utanför ert arbete inom den fria bildningen. Det har vi velat lyfta fram genom att utvidga den del som vi kallar "Den fria bildningen i nyheterna" på Bildningsforums webbsida. Nu har vi också satt in en rubrik som heter "annat intressant" och där vill jag denna gång uppmärksamma våra inspirerande rektorer runtom i Svenskfinland. Där finns en tankvärd kolumn om julen som *Ann-Mari Audas-Willman*, rektor vid Kristliga folkhögskolan i Nykarleby har skrivit, en novell som *Maria Malin*, rektor vid Borgå medborgarinstitut författat, och en recension av en pjäs där *Anitra Bohman*, rektor vid Väståbolands medborgarinstitut medverkat. Dessa alster och artiklar hittar ni här: http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/fria_bildningen_i_ny/

Jag vill nu hälsa er alla en riktig fridfull jul och så hoppas jag på ett lika aktivt samarbets- och verksamhetsår 2010!

Ulrica Taylor

Verksamhetsledare FAMI och Bildningsforum

Aktuellt

Utlåtanden till Undervisningsministeriet

Två utlåtanden har på ministeriets begäran skickats till UvM i november från Bildningsforum & FAMI. Båda utlåtandena är kopplade till KEHO-processen.

1. Utvecklingen av intresseorganisationerna inom den fria bildningen (BF & FAMI)
2. Rapport om utvecklingen av huvudmanna- och läroanstaltsstrukturen vid de svensk- och tvåspråkiga medborgarinstituten. (FAMI)

Utlåtandena finns länkade på sidan

http://bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1271.html

(Utlåtandena finns även på FAMIs webbsida).

På gång inom KEHO

En färsk uppdatering från UvM (Marita Savola) om vad som är på gång inom arbetet med KEHO

http://bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1214.html

Alice Lillas ger över rodret till Rose Heir

1.2 2010 går Korsholms vuxeninstituts rektor *Alice Lillas* i pension efter över 34 år i tjänst. Hon efterträds av ped.mag. *Rose Heir*. För Alice ordnas en fest i början av januari med anledning av pensioneringen och den undervisningsrådstitel som hon tilldelats av Republikens President. Vi önskar Rose Heir lycka till med sitt nya jobb och välkommen in i den fria bildningsvärlden och önskar Alice många aktiva år som pensionär!

Musiklärare Carl-David Wallin fick fin titel

Republikens President har förlänat musiklärare *Carl-David Wallin* titeln Director musices. Wallin har under sin långa karriär som heltidsanställd musiklärare vid Vörå-Maxmo och Oravais medborgarinstitut och även på sin fritid verkat för ett aktivt musikliv i hela regionen. Carl-David har haft stor betydelse som inspiratör för många musikbegåvningar. Initiativ till titeln har tagits av Orkestern Helmerz, Oravais manskör, Damkören Aquarelle, Manskören Rågbröderna samt Vörå-Maxmo kommun. FAMI gratulerar!

Kansalaisopistojen toimintakatsaus – Oppilaitosten rakenteellisen muutoksen selvittämistä koskeva kysely

Resultatet från den undersökning som Kommunförbundet genomförde i samarbete med KoL, Settlementtiliitto och FAMI hittas på webben under adressen:

<http://fami.huset.fi/files/Aktuellt/bilagor/yhteevetokansalaiaopistokyselysta.pdf>

Studiesedlar 2010

Meddelandet om ansökan om studiesedlar för 2010 publicerades 16.11.2009. Ansökningstiden slutar 31.12.2009. Utbildningsstyrelsen strävar till att besluta om understöden senast 31.3.2010. Brev till läroanstalterna postas under de närmaste dagarna och meddelandena publiceras på Utbildningsstyrelsens hemsida www.oph.fi -> Finansiering -> Statsunderstöd -> Fritt bildningsarbete.

Direktlänk: http://www.oph.fi/finansiering/statsunderstod/fritt_bildningsarbete

Rektorsseminarium vid Solvalla 14.1 – tema hälsa och välmående

Inom ramen för Bildningsforums och Finlands folkhögskolförenings gemensamma fortbildningsprojekt Samvux ordnas 14.1 ett seminarium vid Solvalla kring **den fria bildningens roll i fråga om hälsa och välmående**. Medverkar gör bl.a. statssekreterare *Marcus Rantala*, *Kjell Herberts* och *Gunnar Bjursell*. Anmälan per e-post till tessa@fami.fi **senast 18.12.2009**.

Programmet hittas på Bildningsforums webbplats:

http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1267.html

Statsandelar 2010

Nu finns statsandelarna för 2010 publicerade.

För medborgarinstituten:

<http://vos.uta.fi/rap/vos/v10/v09yk6l10.html>

Folkhögskolorna:

<http://vos.uta.fi/rap/vos/v10/v07yk6l10.html>

Sommaruniversiteten:

<http://vos.uta.fi/rap/vos/v10/v18yk6l10.html>

Tammiseminaari 21.- 22.1.2010 i Lahtis

KoL årliga seminarium arrangeras i Lahtis 21-22.1.2010 med bl.a. temana *framgångsfaktorer, ägandepolitik och lärarnas kunnande*. Temana föredras av forskare och företrädare för regeringen, samt institutens egna sakkunniga. Seminariet arrangeras i samarbete med Wellamo-institutet. Kontaktperson: planerare Liisa Honka, 040 827 4045.

Sista anmälningsdag 22.12.

Program och anmälningsblankett finns på adressen

<http://www.ktol.fi/web/aihe.2.112.html>

FAMIs förbundsmöte 12-13.3 vid Kasnäs bad

FAMIs förbundsmöte anno 2010 ordnas vid Kasnäs bad 12-13.3. Värdinstitut: Kimitoöns vuxeninstitut. Preliminärt program finns på FAMIs webbsida:

http://fami.huset.fi/valkommen_till_fami/newsmod-5915-1278.html

Temadag kring upprätthållartillstånd och finansiering 8.2.2009

Svenska sektionen inom Finlands Folkhögskolförening arrangerar en temadag kring upprätthållartillstånden och finansiering måndagen den 8 februari på Västra Nylands folkhögskola. Dagen inleds med lunch kl. 11.00, därefter följer program enligt följande:

- Introduktion av SKY-FFF:s generalsekreterare Jyrki Ijäs samt VNF:s rektor Kerstin Romberg
- Ville Marjomäki, rektor vid Lahden kansanopisto och tidigare ordförande för Finlands Folkhögskolförening, ger sin syn på KEHO-processen och svarar på frågor om den
- Diskussion om upprätthållarstrukturerna på finlandssvenskt håll
- Information av Matts Granö om de pågående finansieringsdiskussionerna som berör kvalitets- och utvecklingsmedel. Matts sitter i den fria bildningsarbetets finansieringsgrupp.

Anmälan och frågor riktas till Larry Kärkkäinen larry.karkkainen@kansanopistot.fi

Fortbildning, kurser och seminarier

Att mötas i samförstånd

Utvecklingssamtalen som verktyg för ledare och medarbetare samt att utveckla samtalsfärdigheter och sätt att hantera konflikter.

4.2.2010 i Vasa. OBS! Kursen är avgiftsfri.

Anmälan senast 19.1.2010 till Christina Teirfolk, tel 06-3247 243, e-post christina.teirfolk@abo.fi

Center för livslångt lärande vid ÅA & Novia i samarbete med Borgå och Lovisa MI arrangerar en tre dagars kurshelhet med temat **"Att vara lärare för vuxna"**.

Kurserna finansieras av Utbildningsstyrelsen och är avgiftsfria för deltagarna.

Kostnader för resor, kost och ev. logi svarar deltagarna själva för.

Anmälan senast 15.1.2010 till Christina Teirfolk, tel 06-3247 243, e-post christina.teirfolk@abo.fi

Du kan delta i enskilda moduler eller hela kursen.

Att vara lärare för vuxna (3 dagar)

Smågruppsmetodik

Praktiska övningar och tips för dig som leder grupper. Hur skapar man fungerande grupper med konstruktiva processer?

Vi praktiserar olika kooperativa sätt att arbeta med grupper, som Pusselmetoden, Complex Instruction och Group Investigation. Även andra samarbetsövningar praktiseras och vi ser vad som händer när arbetsformerna används i undervisning. Dessa metoder fungerar som verktyg för grupper som arbetsform.

Föreläsare: utbildningsplanerare, TL Margareta Bast-Gullberg

Tidpunkt: lördag 23 januari 2010, kl 10-15

Kursplats: Lovisa MI

Specialpedagogik för vuxna

Om inlärningshinder hos vuxna, identifiering, bemötande och stöd

-inlärningsstilar beroende på läs- och skrivsvårigheter, koncentrationssvårigheter

-att återuppliva studieteknik

-hur hantera de som döljer sitt handikapp i undervisningssituationen;

- att bemöta, känna igen och hantera problematiken

Föreläsare: PeM, PD (utvecklingspsykologi) Eeva-Liisa Salmi

Tidpunkt: torsdag 4 februari 2010, kl 9-15

Kursplats: Borgå MI

Mångkulturella grupper i undervisningen

- Att utvecklas via vuxenutbildningen, om egna erfarenheter och motivation

- Mångkulturella grupper och möten mellan människor. Hur bemöta mångkulturella grupper och skapa en fungerande kommunikation, att få gruppen att fungera praktiskt. Att se människan bakom kulturen.

Föreläsare: learning ambassador Natalia Storm, m fl

Preliminär tidpunkt: lördag 20 mars 2010, kl 9-15

kursplats: Borgå MI

Kommunförbundet arrangerar flera intressanta fortbildningar och kurser som lämpar sig utmärkt för personal inom den fria bildningen.

Kontaktinformation: Kaj Lindqvist, (09) 771 2302, Ulf Lindholm, (09) 771 2449, Kia Leidenius, (09) 7712434, fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kurs för kanslipersonal

Vad händer inom kommunerna just nu? Vad är aktuellt inom olika sektorer?

Lär dig att tackla förändringar och skapa dina egna verktyg för effektiv kommunikation!

Kom med på Kommunförbundets kurs för att få ökad kunskap och utbyta erfarenheter med kolleger.

Kursen riktar sig till kanslipersonal inom alla sektorer i kommuner och samkommuner.

Tidpunkt: 14-15.1.2010

Kursplats: Kommunernas hus, Andra linjen 14, Helsingfors

Anmäl senast: 14.12.09

Pris: 290 euro (exklusive moms)

Kontaktinformation: Kaj Lindqvist, (09) 771 2302, Ulf Lindholm, (09) 771 2449, Kia

http://www.kommunerna.net/k_tapahtuma.asp?Path=255;264;520;132662

Utvecklingssamtal - ett redskap man inte klarar sig utan (Helsingfors)

Utvecklingssamtalet är ett av de viktigaste chefsinstrumenten och ger en möjlighet till en äkta och öppen interaktion mellan chef och medarbetare. Då samtalen är på förhand överenskomna, väl förberedda, strukturerade och regelbundet återkommande bidrar de till att höja medarbetarnas motivation och välbefinnande och därmed även organisationens effektivitet.

Målsättningen med kursdagen är att i praktiken förbereda och planera givande utvecklingssamtal, samt att göra utvecklingssamtalet meningsfullt för bägge parter genom att använda rätt samtalsteknik, skapa rätt samtalsanda och att kunna ställa rätt frågor.

Målgruppen är alla chefer och förmän.

Helsingfors

Tidpunkt: 19.1.2010

Kursplats: Kommunernas hus, Andra linjen 14, Helsingfors

Anmäl senast: 18.12.09

Pris: 190 euro (exklusive moms)

http://www.kommunerna.net/k_tapahtuma.asp?Path=255;264;520;153443

Vasa

Tidpunkt: 21.1.2010

Kursplats: Radisson BLU Royal Hotel, Hovrättsplanaden 18, Vasa

Anmäl senast: 18.12.09

Pris: 190 euro (exklusive moms)

http://www.kommunerna.net/k_tapahtuma.asp?Path=255;264;520;153469

Mariehamn

Tidpunkt: 28.1.2010

Kursplats: Hotell Arkipelag, Strandgatan 31, Mariehamn

Anmäl senast: 18.12.09

Pris: 190 euro (exklusive moms)

http://www.kommunerna.net/k_tapahtuma.asp?Path=255;264;520;153496

Kurs i kommunal arkiv- och dokumentförvaltning

Finlands Kommunförbund ordnar en kurs för anställda i kommuner och samkommuner, som arbetar med arkiv- och dokumentförvaltning. På kursen går vi igenom grundprinciperna för kommunal arkiv- och dokumentförvaltning. Deltagarna får insikter i hur dessa funktioner regleras och sköts. Vi bekantar oss med lagar och övrigt regelverk som styr funktionerna för dokumentförvaltningen i kommunen.

Innehåll i programmet:

- lagar och annat regelverk
- effektiv informationshantering
- arkivbildningsplan
- offentlighet och sekretess
- uppbevaringstider
- dokumentförvaltarens uppgifter

Föreläsare är förv. mag. Oili-Elisabet Frans.

Tidpunkt: 26.1.2010, kl. 8:45-16

Kursplats: Kommunernas hus, Andra linjen 14, Helsingfors

Anmäl senast: 18.12.09

Pris: 180 euro (exklusive moms), inkluderar utbildning, kursmaterial, lunch och kaffe

http://www.kommunerna.net/k_tapahtuma.asp?Path=255;264;520;154862

Publikationer och rapporter

Mentora 4/2009

Nyaste numret av SSCs medlemstidning Mentora har utkommit. Temat för detta nummer är *En är starkare än flera*.

Tidningen finns också som pdf på sidan <http://www.ssc.fi/sve/snabblankar/mentora/>

Norden och Europa

Nordplus Språk och kultur - godkända projekt för ansökningsomgången 2009

Nordplus Nordiska Språk och kultur resultat för året 2009 har publicerats.

http://www.ask.hi.is/page/tildelinger_np_sprog_kultur_09

Ansökningsomgången 2009 gav till följd 43 ansökningar. Av dessa berörde 23 programmets språkprojekt, nätverk och kurser, medan 20 av ansökningarna gällde skolornas elev- och lärarutbyten. Andelen godkända i bägge delarna var hög - 20 godkända språkprojekt och 16 mobilitetsprojekt för skolor.

För år 2010 utgår ansökningstiden den 1.3.2010. Ansöknings- och rapporteringssystemet ARS (<http://ars.norden.org>) öppnas för ansökare den 5.1.2010. Mer information om ansökningsomgången och prioriteringar skickas på CIMOs e-postlistor vid årsskiftet. Det går bra att påbörja planeringen av nya projekt redan nu för förändringarna är sannolikt rätt få.

Läs mer om Nordplus Språk och kultur på svenska www.cimo.fi/nordplus och på danska www.nordplus.is

Grundtvig ansökningsomgång 2010

15.1 Fortbildningsstipendier för vuxenutbildningspersonal

19.2 Partnerskap för lärande

19.2 Workshopp

26.2 Multilaterala projekt, nätverk och kompletterande åtgärder

31.3 Seniorfrivilligarbete

31.3 Expertutbyten

30.4 Fortbildningsstipendier för vuxenutbildningspersonal

15.9 Fortbildningsstipendier för vuxenutbildningspersonal

Fortlöpande ansökningar: Besök och utbyten, förberedande besök (ansökan bör inlämnas senast

2 månader innan tidpunkten för planerad resan)

För ytterligare information kontakta Riika Väliähde, CIMO/Aikuiskoulutus

Fria bildningen i media

Här samlas länkar till nyhetsinslag om den fria bildningen som finns publicerade på webben och sammanfattningar av sådant som skrivits i tidningar. Meddela gärna om ni själva fått syn på nyheter som kan sättas in i kommande nyhetsbrev.

Artiklarna hittar du på Bildningsforums webbplats:

http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/fria_bildningen_i_ny/

Bland nyheterna:

- Fria kristliga folkhögskolans julshow på söderhavsvö
- Juljippo i Borgå
- Nu behövs de långa kurserna vid Närpes vuxeninstitut
- Underhållning vid Nykarleby Arbis kring ädelt vin med Frithiofsson
- Heltidsanställd musiklärare vid Vörå-Maxmo och Oravais MI förlänades titeln Director musices
- Anmäl till Medis och Arbis på nätet
- Vanhanen talade om livslångt lärande
- Insändare av Ralf Arne Lumme: Varför problematisera Hangöskolan?
- Ebba Carling vårdar sin mor
- Förberedande kurs för pilgrimsvandrare
- KoLs representanter på självständighetsbal i Presidentens slott
- 90 åriga KoL representerades av bl.a. Kaisa Väyrynen, Liisa Vornanen och Timo Lemmetyinen.

http://www.sivistys.net/uutiset/vantaan_rehtori_linnaan_omatekoisessa_luomuksessa.html

Annat intressant:

Nu även artiklar och kolumner under rubriken *annat intressant* på Bildningsforums webbplats:

- Kolumn om julkänsla av Ann-Mari Audas-Willman, rektor för Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
- Cappucinonovell av Maria Malin, rektor för Borgå MI
- Wawa Stürmers talar varmt för seniorers datoranvändning
- Anitra Bohman med i teaterpjäs om känslsamhet och konfrontationer
- Morgon-TV satsar på livsstil
- Studerande öppnar kvällslekis
- Skolmatsalen är barnens restaurang

Aktuellt inom hållbar utveckling

Miljöjulkalendern

Vuxenbloggen med 24 miljötips fram till jul.

<http://www.miljojulkalendern.se/>

Balansakten 2010

Bildningsforums & FAMI:s projekt Balansakten har fått ny vind i seglen för våren 2010 och erbjuder den fria bildningen i Svenskfinland:

- finansieringsstöd för genomförandet av verksamhet för hållbar utveckling (max. 1000 euro)
- kostnadsfri hjälp i form av handledning gällande tillvägagångssätt och strategier att nå målen
- ett skafferi av länkar och nyttigt material om hållbar utveckling
- ett nätverk att samarbeta med rörande frågor om hållbar utveckling

Mer info på: <http://fami.huset.fi/files/Balansakten/Balansakten%20info.doc>

Kontakta gärna Tessa för konkreta idéer tessa@fami.fi, tfn 044 7354975

Till kännedom Ulricas schema fram till 31.1.2010

- 15.12 Möte med Torbjörn Sandén, CLL. Möte med Kjell Herberts och referensgrupp om allfinlandssvensk utredning
- 16.12 Regional koordinatorträff Vasa
- 17.12 Resursplats träff och inskolning Vasa arbis
- 19.12-6.1 Julledigt
- 7.1 Alice Lillas fest
- 13.1 Folkmusikmöten
- 14.1 Seminarium vid Solvalla, FAMIs styrelsemöte
- 15.1 Bildningsforums styrelsemöte
- 20.1 Möte om projekt Silverkörer FSSMF
- 21-22.1 Tammisseminaari i Lahtis
- 29.1 BETT-träff på kansliet

